

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Flókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
 tözsdéjében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésé-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.
Politikai lap.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szeré-
 nyebb javadalalmazásu hivatalnokoknak évi 8 kor., félfévre 4 kor.
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

A börtönbe került becsületbíró.

Az *Est* és *A Nap* november 15-iki számában a következő hír jelent meg:

»*Letartóztatott közjegyző.* Kinos eseménye van *Mohácsnak*. A pécsi ügyészség távirati utasítására, mint tudósítónk jelenti, tegnap este letartóztatták *dr. Philipp Ferenc* mohácsi közjegyzőhelyettesét. A gyámpénztárból eltűnt huszezer korona s ezért tartóztatták le. Philipp még nemrégiben a mohácsi ügyvédi kar legtehetségesebb tagja volt, de szabálytalanságok miatt *eltiltották az ügyvédi gyakorlattól*. Utóbb az *alkohol és kártya tönkretette*, úgy, hogy napról-napra jobban süllyedt. Tragédiája annál fájdalmasabb, mert sok kiváló tulajdonsága miatt általánosan kedvelték.»

Közönséges sikkasztási eset, melyhez hasonlóról nap-nap után számolnak be a lapok. Tehát nem is magával a büntetett foglalkozom, hanem annak társadalom erkölcsi hátterével és a bűnös személyével kapcsolatos olyan szomorú, megdöbbentő jelenségekkel, melyek sötét színekkel festik le a mi beteges társadalmunk korhadt berendezkedéseit.

Ennek a sikkasztónak a multján, szereplésén érdemes eltűnődni.

Alig lépett az egyetem falai közé, nyomban megkezdte politikai szereplését. Bema-golt egy paprikás izü beszédet s menyő-rögve becsmérelte, gyalázta azokat, akik nem az ő nézetét vallották.

Amikor ügyvéd lett, magára öltötte Cato erkölcsöt és holtak és elevenek fölött ítélkezett. Fanatizálta azokat, akik nem az ő zászlaja köré csoportosultak. Betyárviselkedése annyira imponált, hogy ahány egylete, testülete volt a városnak, valamennyiben beválasztották. Az intelligencia otthonában az urak casinojában és az iparosok hatalmas körében ügyésszé tették meg. Minden mozgalomban vezető szerephez jutatták. Kedveskedtek, alázatoskodtak neki. Kártyázás, ivás, multság, céco *dr. Philipp Ferenc* nélkül nem volt elképzelhető. Ha nagyratörő városfejlesztési eszmék megvalósítása, komoly alkotások létesítése foglalkoztatta az intéző köröket, *dr. Philipp* bölcs véleményét hallgatták. *Becsületbeli* ügyekben elsőrendű szaktekinély volt. Ő állapította meg, ki a becsületes ember, ki nem az. Nekem is volt mssfélévtizeddel ezelőtt egy lovagias ügyem, melybe ő vitte a fő becsületbírói tisztet. Az akkor szerkesztésében megjelent baranyamegyei lapban egy tréfás tárcát irtam, melynek tartalma egy Pártos (Prezelmayr) nevű kamasznak nem tetszett, s e miatt hátulról fejbe vágott. Én nyomban pofonnal honoráltam az orvtámadást. Ezzel jó magyar szokás és a dolog természeté szerint el lett volna intézve az ügy. Igen ám. De a Bayard lovagok azt követelték, hogy a lovagias szabályait és becsületügyi eljárást alkalmazzanak. A saját kényük-kedvük szerint alakították a becsületbíroságot, melyben a lovagias érzületű, nemes sikkasztó vitte

a főszerepet. Anélkül, hogy meghallgattak volna, egyoldalúan — csak azért, mert embereim 6 órával később kérék elégtételt, — kimondták, hogy az orvtámadó, nem tartozik elégtételt adni. Ez a becsületgyilkoló tudatában annak, hogy az erkölcsi, a társadalmi rend és a törvények ellen soha életben nem vétettem, beteggé tett. A toll kiesett a kezemből s egzisztenciám színlelyét kénytelen voltam elhagyni, magammal vive szegény szüleimet és két hugomat.

Isten tudja, hova süllyedek, ha a sors össze nem hoz báró *Gromon Dezsővel* és *Latinovits Gézával*, a közismert gentlemanekkel, akik ügyemet, a hozot hitvány ítélet megváltoztatásával a lovagias emberek correct fölfogásának megfelelően el nem intéztetik.

Eme személyes kitérés után folytatnom kell — mert korjellemző adalékokat tartalmaz — a sikkasztó pályafutásának ismertetését:

Addig emelkedett tekintélyben, erősödött presztizsben, míg egy szép napon följelentés érkezett az ügyvédi kamara fe-gyelmi választmányához, hogy a jeles ur több olyan dolgot követett el, melyek az ügyvédi állás méltóságát és az egyéni tisztességet erősen érintik. A kamara megvizsgálta a vádakot s azokat beigazoltaknak találván, Philippnek megtiltotta az ügyvédség további gyakorlatát. De nem azért vannak az embernek ivótársai és kártyaszövet-ségei, hogy az ilyen *csékely* jellemhibák figyelmen kívül hagyásával, ki ne emeljék az erkölcsi mocsárból és újabb alapot ne rakjanak alája, melyen a büntető törvénybe ütköző cselekedeteit folytatja. Egy, testben megrokkant, kir. közjegyző mellé helyettesé alkalmaztatták és egyengették számára az utat, mely a kir. közjegyzőséghez vezet. Hogy a dolog simán, könnyebben menjen, a véresszáju ellenzéki agitátor hirtelen átcsapott kormánypartí főkortesnek. Dorbé-zolásainak osztályosai frontváltoztatását azzal akarták megjutalmazni, hogy a már megszokott módon megtették a lépéseket, hogy az igazságügyminiszter az üresedésben volt közjegyzői állások egyikét vele töltsse be. Talán sikerül is a trükk, ha e sorok írója egy vezérpolitikussal föl nem világosítja az igazságügyminisztert, hogy a közjegyzői intézményt milyen módon akarják kompromittálni.

Ha ez a figyelmeztetés meg nem történik, *dr. Philipp Ferenc* ma egy dusan jövedelmező közjegyzői állásban fosztja meg az árvákat és özvegyeket örökségüktől, létük, jövőjüktől és börtönszagu lelkének mocskos hüvelyére újból magára ölti Cato és Bayard lovagnak kifoltozott köpenyét s vezéri minőségében ő szabja meg az erkölcs-vedelem irányát miközben persze nyugodt lélekkel lop, csal és sikkaszt tovább is.

Istenem, hány *Philipp Ferenc* veszé-lyeszteti a mi társadalmunkat! Hány gaz-ember veszi föl az erkölcs bíró álarcát!

Pető Lajos.

Gróf Tisza István kérdései az ellenzékhez.

A külpolitika és a balkán háboru iz-gató eseményeit is háttérbe szorítja az a nagyszabásu, hatalmas beszámoló beszéd, melyet gróf Tisza István hétfőn Aradon tartott s mely a belpolitikai helyzetnek leg-tisztább, legvilágosabb tükré.

Gróf Tisza István ebben a nagy be-szédében az ő csodás szónoki erejével s mindenkit magával ragadó lendülettel ismer-tette a mai helyzet előzményeit, az azt kö-vető természetszerű eseményeket, melyek közt a legértékesebb, a nemzetre legáldáso-sabb a *munkaképes parlament*.

Vaslogikájú fejtegetései során maró gunnyal, találóan egynehány kérdést intéz az ellenzékhez, melyekben már a válasz is megvan, s melyek kétségtelenül bizonyítják, hogy az anarchiát szító ellenzéki vegyes társaságnak az az állítása, hogy a legutóbbi törvényalkotások mellőzik a törvényes kelle-keket — *valótlan, alaptalan*.

Gróf Tisza Istvánnak az ellenzékhez intézett és az aradi választók által zajos tetszésben részesült kérdései — olvasóink különös figyelmébe ajánljuk ezeket — a következők:

Ugy, amint — visszatérek majd rá — reményen felüli sikerrel tettem legutóbbi képviselőházi felszólalásomban, ugyanazt a kérdést intézem most az ellenzék vezetőihez. Ha ők komolyan meg akarják győzni a közvéleményt, ezeket a kérdéseket vegyék bonckés alá és cáfolják meg a következő állításaimat:

Először is igaz-e, hogy a legutóbbi század parlamenti történetében fellépett az obstrukció mindenütt az egész világon, s igaz-e, hogy mint árnyék az utast, *ugy kö-vette az obstrukciót mindenütt az egész vi-lágon a házszabály szigorítása.* (Ugy van!)

Másodszor, igaz-e, hogy a legtöbb külföldi államban az ellenszegülő, obstruáló kisebbség letörésével kellett a *parlament rendjét és munkaképességét biztosító új ház-szabályt életbeléptetni?* (Ugy van!)

Harmadszor, igaz-e, hogy mindenütt, ahol nagyobb mérvű botrány, engedetlenség a parlament működését megakasztó rentien-cia mutatkozott, *karhatalmat alkalmaztak a parlamentben.* Igaz-e, hogy karhatalmat vit-tek be ismételtén az *angol* parlamentbe, igaz-e, hogy karhatalmat vittek be a *francia* parlamentbe, igaz-e, hogy épp ezekben a régi, alkotmányos multtal bíró szabad nem-zetekben az egész közvélemény *elítélte nem a karhatalmat, hanem a botránycsinálókat.* (Igaz! Ugy van! Élénk helyeslés.)

Menjünk tovább. Igaz-e, hogy Magyar-ország egész közéletének 22 *esztendőn ke-resztül folyton sulyosbodó és erősödő rák-jeleje volt az obstrukció*, amelynek hata-lomra kapása a magyar parlamentarizmus sulyedésével és ami ezzel egyértelmű, a ma-gyar nemzeti élet összezsugorodásával a magyar nemzet politikai hatalmának, tekin-télyének, befolyásának csorbitásával jár. (Ugy van!) És igaz-e, hogy a mostani ellenzék vezérei, amely percben kormányra jutottak,

szintén szemben találták magukat egy — *pedig csak törpe* — kisebbségnek hasonló törekvéseivel és azonnal fölveték a harcot ezzel az obstrukcióval; azonnal a legdrasztikusabb eszközökkel igyekeztek őket megzabolázni; és igaz-e, hogy ők is az ő hárszabályformájukat nem pártközi egyezség útján — ezt a naiv tantételt ők csak a győngebek számára, mint a minőknek minket tartanak, találtak ki, — hanem az ő kisebbségük obstrukciójának meglehetősen kiméletlen és erőszakos letörésével eszközölték? Igaz-e, hogy aránylag nem is oly nagyon súlyos vétségek miatt a képviselőház két tagját kizárásra ítéltek? Nagyon helyesen. Joguk is volt hozzá. Csak az nem helyes, ami azután következett. (Derűtség.) És igaz-e, hogy ezt a kizárást karhatalmi eszközökkel is végre akarták hajtani? Igaz-e, hogy az erre vonatkozó elnöki rendeletet írásban kiadták és annak végrehajtására azon egyszerű okból nem került csak a sor, mert a két kitiltott képviselő meghajolt a Ház határozata előtt. Ha azonban a kitiltott képviselők úgy viselték volna magukat akkor, mint a kitiltottak most, éppen úgy jártak volna akkor, mint jártak a kitiltottak most. (Élénk helyeslés.)

Térjünk át most a saját eljárásunkra is, s kérдем tovább, igaz-e, hogy akkor amidőn a mostani képviselőház kitiltott olyanokat, akik súlyosan vétettek a Ház méltósága ellen és akik megakadályozták a Ház munkásságát, ugyanazon a 255. szakasz alapján ugyanúgy járt el, mint a koalíciós többség annak idején az ő általa kitiltottak ellen. (Ugy van! Ugy van!) Igaz-e, hogy ezekkel szemben teljesen a koalíciós precedens alkalmazásával járt el az elnökség, midőn őket karhatalommal távoltartotta az ülésektől. (Felkiáltások: Nagyon helyesen!) és végül igaz-e, hogy azt az egy szabálytalan szavazást, mely 1912 június 4-én (Éljenzés.) a véderőtörvényt a képviselőházban keresztül vitte és amely szabálytalan szavazás nélkül — ha egyáltalában volna még magyar parlament — még ma is ott ülne abban a siralmas pocsoltyában, hogy ezt a siralmas szavazást a magyar képviselőház teljesen szabályszerű határozatával, a megválasztott képviselők abszolút többségének szavazatával utólag szentesítette.

A választójog mostani barátai.

A választójog mostani veszedelmes barátai, a Kossuthok, Apponyiak, Rákovszkyék és Károlyiak milyen őszinte, igaz hívei a választójog radikális kiterjesztésének, azt a következő le nem tagadható történelmi tényekkel és számbeli adatokkal bizonyította gróf Tisza István aradi beszámolójában.

„A választójog kérdésének a részleteit meg fogjuk vitathatni a törvényjavaslat előterjesztése után. Én örömmel, készséggel vállalkozom e vitára mindenkivel szemben, a ki komoly érvek harcát viszi a küzdelembe. De azoknak az uraknak, a kik ebben a kérdésben valóban átérzik a nemzet legfontosabb létérdekei szempontjából rájuk háruló felelősséget, ebben a kérdésben több lelkiismeretességgel, alaposzággal, körültekintéssel kell eljárniuk, mint a minőt mély sajnálatomra az ellenzék vezetőitől a közelmúltban láttunk. Mert ha valaki a legutóbbi néhány esztendő alatt a következőképpen jár el: ha valaki hazaárulónak bélyegzi meg a Fejérvári-kormányt, mert 2,600.000 választót akar adni az országnak, és azután, a mikor kormányra jut és kénytelen ezt a 2,600.000-es numerust honorálni, azt 1,300.000 prulális szavazattal mérsékli, mert másként nem tartaná veszély nélkül áthidalhatónak a dolgot, ha ugyanazok még alig pár hónappal előbb azokban a vitákban, a melyek januárban és februárban kifejlődtek a képviselőházban, még ugyanakkor a legmesszebbmenő aggályaiak hangsúlyozták a Justh-párt választójogi programjával szemben,

ha konstatálják, hogy a mint egyik vezető egyéniségünk januárban konstatálta, hogy ők Justh Gyulával sohasem fogják egymást megérteni, mert mind a ketten becsületes emberek, ha még februárban a Kossuth-párt részéről Apponyi Albert gróf a legmesszebbmenő aggályait jelzi ezzel a programmal szemben és akkor most egyszerre egy csapásra mindezek az urak meghatva, egyetértésben találkoznak egy hasból vett számban, a 2,400.000 körül és azt mondják, hogy nem államférfiu, a ki a mai világban alább adja a 2,400.000-nél hát, engedelmet kérek, az államférfiu belátásnak és az államférfiu lelkiismeretességnek ebbe az iskolájában nem fogok elmenni soha.“

A vármegye 1913.

költségelőirányzata.

Bács-Bodrogvármegye törvényhatósági im-már elfogadta a jövő évi költségvetés előirányzatát, melynek főbb tételei ezek:

Szükséglet

Rendes kiadások.

a) Tisztviselők, segéd és kezelőszemélyzet illetményei. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 474243.50 kor., 1913. évre előirányoztatik 477371 kor.

I. Rovat b) Családi pótlék 1913. évre előirányoztatik 33000 kor.

c) Dijnokok járandósága. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 16500 kor., 1913. évre előirányoztatik 16500 kor.

d) Családi pótlék 1913. évre előirányoztatik 800 kor.

II. Rovat. a) Altiszti és szolgaszemélyzet fizetése és lakpénze. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 49654 kor., 1913. évre előirányoztatik 49843 kor.

b) Családi pótlék, 1913. évre előirányoztatik 3250 kor.

III. Rovat. Altiszti és szolgaszemélyzet ruházata és egyéb felszerelése. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 9737 kor., 1913. évre előirányoztatik 9985 kor.

IV. Rovat. Hivatalos helyiségek és fogházak bére. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 11900 kor., 1913. évre előirányoztatik 11930 kor.

V. Rovat. Irodai költségek. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 23033 kor., 1913. évre előirányoztatik 21911 kor.

VI. Rovat. Fűtési és világítási költségek. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 15896 kor., 1913. évre előirányoztatik 18973 kor.

VII. Rovat a) Utiátalányok. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 29100 kor., 1913. évre előirányoztatik 29100 kor.

b) Napidíjak és költségek. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 6043 kor., 1913. évre előirányoztatik 8468 kor.

VIII. Rovat Épületek fentartása Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 7389 kor., 1913. évre előirányoztatik 7257 kor.

IX. Rovat. Különféle egyéb kiadások. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 10351 kor., 1913. évre előirányoztatik 15672 kor.

X. Rovat. Rábtartási költségek Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 3250 kor., 1913. évre előirányoztatik 3250 kor.

XI. Rovat. Hivatalos lap költségei. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 2120 kor., 1913. évre előirányoztatik 7120 kor.

Rendes kiadások összege: Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 664216.50 kor. 1913. évre előirányoztatik 714430 kor.

Kiadások főösszege: Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 664216.50 kor.

Fedezet

Rendes bevételek.

I. Rovat a) Állami rendes javadalmazás. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 565190.50 kor., 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 565190 kor.

b) Családi pótlék 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 37650 kor.

c) Állami pótvavadalmazás, 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 10325 k.

II. Rovat. Cselekvő tőkék kamatai. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 343 kor., 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 338 kor.

III. Ingatlanok jövedelme. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 2116 kor., 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 800 kor.

IV. Rovat. Alapok járuléai. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 3947 kor., 1913.

évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 4000 kor.

V. Különféle egyéb bevételek. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 439 kor., 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 522 kor.

VI. Pótládó. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 82000 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 83100 kor.

VII. Hivatalos lap bevételei. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 8460 kor. 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 9428. kor.

VIII. Térítmények. Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 1721 kor., 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 3077 k.

Rendes bevételek összege: Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 664216.50 kor., 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 714430 kor.

Bevételek főösszege: Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 664216.50 kor., 1913. évre a vármegye közönsége által előirányoztatik 714430 kor.

Mérleg.

Kiadások főösszege: Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 664216.50 kor.

Bevételek főösszege: Az előző 1912. évre jóváhagyott költségvetés 664216.50 kor.

Az óbecsei felekezetek segélyezése.

Óbecse, 1912. nov. 15.

A vármegye részéről ifj. Vojnits István főispán vezetése alatt egy bizottság jelent meg Óbecsén, hogy felekezeti segélyek miként való megoldását előkészítse.

Az évről évre fokozódó drágaság, a megélhetés költségesebb volta kényszerítő erővel sürgette a felekezeti tisztek javadalmának rendezését, mert a 30—40 év előtt megszabott fizetések és javadalmak a mai viszonyok közt nem állhatják meg helyüket. Ami 30 év előtt fizetés számba ment, ma csak morzsa; a mi akkor megélhetést biztosított, az manapság nyomort jelen. Eppen ezért látták be az illetékesek, hogy itt az ideje a felekezeti segélyek gyökeres rendezésének.

A tárgyalás mult hétfőn volt a város ház nagytermében, a hol Vojnits István főispán, dr. Deák Béla vármegyei főügyész, Jesel Henrik főjegyző jelentek meg a vármegye képviselőjében, míg az érseket Evetovics János bácsi plébános, országgy. képviselő, a közseget Tatits bíró és Vörös Béla jegyző képviselék.

Az érdekelt felekezetek részéről megjelentek: Jauch Ferenc esperes és Kovács Ferenc pléb.; — Jelsits Iván és Popovits Milán; — Freund József és dr. Székely Ignác.

A tárgyalást dr. Deák Béla vm. főügyész vezette, röviden ismertetvén az 1899 ben a felekezeti- és tanügyi segélyek megvonását kimondó községi határozatot, majd 1910 ben hozott újabb határozatot a párbér megváltás ügyében.

A község nevében Vörös jegyző kijelentette, hogy Óbecse képviselőtestülete jogi álláspontját főtartja, a segély megvonás elvéhez ragaszkodik, mert a száz éves párbérszerződések a legutóbbi időkig igazolják, hogy az egyház segélyezések alapját mindig a párbér váltás szerződés képezte. Hajlandó a község most is rendezni a párbér váltásot, sőt emelni is azt, de csak személyhez kötötte. Javaslatot is tesz arra, hogy a rk. lelkészeknek 6000 K segélye 9000 K-ra, a g. kel. lelkészeknek 6000 K segélye 9000 K-ra emeltesék; míg az izz. továbbra is e segély 1/17 ed részét kapják, az ev. ref. vallásuk pedig 600 koronái.

Az érseki biztos készséggel járul hozzá a javaslatához, mert a párbérszedés kellemetlen volna úgy a községre, mint a javadalmazásokra.

Jauch a maga részéről, úgy a többi felekezeti képviselői is elfogadják a javaslatot, míg Kovács Ferenc alsóvárosi rk. plébános magára ezt sérelmesnek találja és kifogásait bejelenti. Elvi okokból felterjesztéssel él és azt be is nyújtotta. Főleg a 9000 korona segély megosztása ellen van kifogása. A terv szerint ennek 3/5-de a belvárosi és 2/5-de a külvárosi plébános illetné, ám Kovács szerint nem ez a helyes arány a párok figyelembe vételével. Ugyanis az 1907. évi párbér összeírás szerint a beltéren 1487 és fél pár találatot, míg az alsóvároson 1280 és fél pár.

A vita a közs. jegyző javaslatának elfogadásával ért véget.

A Dungserszkyek gyűjtése.

Több vidéki és fővárosi lap fantaszikus hirt közölt arról, hogy a Dungserszkyek a szerb sebesültek részére nagy pénzüsségeket gyűjtöttek.

Mintegy helyreigazitásképpen — de nem a legszerencsésebb formában — ezt írja a kormány egyik félhivatalosa a »Budapesti Tudósító«:

»Valóság az, hogy Szenttamason és a szenttamási járás valamennyi községében a háboru kitörése óta gyűjtenek a szerbiai vöröskereszt egyesület számára. A gyűjtést a szenttamási szerb egyesület indította meg élén *Dungserszky István* nagybirtokossal és feleségével. Az eredmény eddig *hatvanháromezer* korona és hat láda ruhanemű. A 63.000 korona összeghez *Dungserszky Lázár* nagybirtokos egymaga *harmincezer* koronával járult hozzá. E körülmény annál inkább figyelmet érdemel, mert *Dungserszky Lázár* neve a *jótekonycélra szolgáló gyűjtő ivenek ezideig sohasem volt olvasható*. A pénzt a nőegyesület elnökének, *Dungserszky Istvánnak* a fia személyesen vitte Belgrádba. Ez a gyűjtés föltűnést kelt, mert a szenttamásiak tavaly a földrengés által sújtott kecskemétiaknek csak ezernégyszáz koronát gyűjtöttek.«

Ehhez a kommunikációhoz az a megjegyzésünk, hogy a gyűjtés *Dungserszkynek* privát ténye, melyhez senkinek semmi köze. Hazafias szempontból sem kifogásolható, mert azzal, hogy szerb sebesültek részére szót a gyűjtés, a nemzeti érzület sérelmet nem szenved. Ha némelyek a törököknek, mások a bolgárnak, görögnek gyűjtenek, — akkor furcsa kifogás, hogy a szerb sebesültek, még hozzá nyomorban sanyalódó sebesültek gyűjt. A kecskeméti földrengéssel való párhuzamosítás pedig egyszerűen ügyetlenség.

Zombor város 1913. költség-előirányzata.

Zombor város költség-előirányzata, melyet most állítottak össze, a következő tételeket foglalja magában:

Szükséglet 1,054 629 K 87 f.
Fedezet 734 808 K 57 f.

Fedezethiány 319 821 K 30 f.
A szükséglet részben azért emelkedett, mivel a város, városfejlesztési költségekre az idén is beruházásokra 60.000 kor. vett fel.

A város házipénztárának költség-előirányzata:
Kiadás: (I. cím) Tisztviselők fizetése és szolgálk ellátása 248 477 kor., a miből, a tisztviselők fizetésére 202.280 kor. esik.

Gazdasági költségek: (II. cím) 55439 kor. 62 f.

Különféle kiadások (III. cím) 293 850 kor. 70 f. E címben adósságok törlesztésére 94.696 kor. 39 f. Állami borítal és huszfogyasztási adó 100.000 kor. Nyugdíjjárulék 41.165 kor. 22 f. Irodai szükségletre 10.200 kor.

Rendőri kiadások (IV. cím) 111.456 kor. 73 f., mely összegből rendőrtisztviselők fizetése és lakbérére 31.440 kor., rendőrök bérére 39.680, ló-tartási illetményre 7960 és a tűzoltóegylet segélyezésére 23 963 kor. esik.

Egészségügyi és jótékonyági célokra (VI. cím) 79.300 kor. Orvosok és szülész-nők fizetése 18.000 kor., keresetképtelen szegények eltartása 32.300 kor.

A rendkívüli tételek (VII. cím) 80.000 koronával szerepelnek, főbb tételei: vízvezeték és csatornázás előmunkálataira 60 000 korona A Baja — Bezdán — Szond — Apatin vasúthoz hozzájárulás 9000 kor., szeretetház telkének megvásárlása 10.000 kor.

Bevételek: (I. cím). Fekvéségek jövedelme: 214.390 kor. 90 f.

Földek hasznobérért 156.800 kor.
Városi épületek bére 56 340 kor. 90 f.
(II. cím). Javadalmak jövedelme: 260 409 kor. 42 f.

Állami borítal és huszfogyasztási adó bevétel 90.062 kor.

Italmérési 4 1/2 % os állami kötvény kamata 57.649 kor.

Helypénzszedésért 49.000 kor.

(III. cím). Különféle jövedelem címén a bevétel 65.720 kor.

Marhalevelek utáni jövedelem 4420 kor.

(V. cím). Közművelődési jövedelem: 32.900 korona.

Beiratási és tandíjak f. keresk. és polgári fiúiskolában 14.140 kor. Felső keresk. iskola államségélye 12.000 kor.

(VI. cím). Egészségügyi és jótékonycélú jövedelem: 50 771 kor. 86 f.

A vágóhid jövedelme 27.200 kor.

Kórház ápolási díjak 18.000 kor.

A rendkívüli bevételek (VII. cím) összege 84.300 kor.

Államségély 52.000 kor.

Pénztári maradvány 1913. évre 21.396 kor. 29 fil.

A közezési alap költség-előirányzata:

Kiadás: 88.270 kor. 22 f.

Bevétel: 88.932 kor. 62 f.

A város nyugdíj alapjának költségvetése:

Bevétel: 51.557 kor. 36 f.

Kiadás: 94 nyugdíjas után 51.557 kor. 96 f.

A nyugdíjasok alaptökéje 142.449 kor. 77 f.

A városi házipénztár költség-előirányzata:

Tisztviselők fizetése és lakbérére összesen 202.280 kor. — f.

Szolgák és felfogadottak bére összesen 38.416 kor. — f.

Szolgák ruházataira kiadás összesen 2890 kor. — f.

Kegydíjak 8 személy után 3187 kor. 32 f.

Építési költségek összege: 15.760 kor. — f.

Utcaik világítására köl-tünk: 3741 kor. 45 f.

Irodaszerekért 3343 kor. 58 f.

A város vagyona utáni közadók kitesznek: 13.599 kor. 99 f.

A városi kertészet be- vétele: 3780 kor. — f.

Kirschbaum Lajos kanonok.

A király október 22-én kelt kéziratával *Kirschbaum Lajos* titeli esperesplebánost a kalocsai székesegyház tiszteletbeli kanonok-jává nevezte ki. A kinevezést a hivatalos lap keddi száma első helyen közölte.

Kirschbaumnak eme kinevezése nemcsak a papság köréber, hanem mindenütt ahol a nagytudásu, népszerű férfiut ismerik, örömet és megnyugvást kelt, mert az új kanonok eddig közhasznu, eredménydus közéleti szereplésével méltán rászolgált erre. 38 éve pap, mely időből 27 esztendő

Titelen töltött plebánosi minőségben. Nehéz dolog ily exponált nemzetiségi helyen ugy teljesíteni a papi állásból folyó magasztos és felelősségteljes föladatakat, hogy azok minden felekezeti és nemzetiség kívánságát kielégítsék. És Kirschbaum így teljesítette hivatását.

Mintapap volt, aki keveset foglalkozott politikával s annál többet felekezete ügyeivel és a társadalom kulturális kérdéseivel. Különösen a modern korszellem szülte erkölcs-nemesítő és kulturerősítő pedagógiai törekvéseknek volt fáradhatatlan előmozdítója. Erről sokat beszélhetne a titeli espereskerületi papság.

Fernbach Károly Zentára készül.

Zenta város függetlenségi pártja nagy világeseményt ad tudomásul a következő felhívással:

»Méltóságos Fernbach Károly szeretett országgyűlési képviselőnk f. november hó 24 én (vasárnap) hűséges és derék zentai választói közé érkezik, mely alkalommal Tornyoson dél-előtt 11 órakor a szent mise után és Keviben délután 3 óra után párthívei és szavazói előtt beszámolót tart a politikai helyzetről.

Mind a két helyen a beszámolót magyaros és barátságos áldomás követi, melyre a választókkülön meghívót fognak kapni.

Tanyai polgártársak! Hozzatok szólnok, kik oly hűséggel, annyi lelkesedéssel kitartottatok Fernbach Károly miniszterbuktató zászlaja mellett. Ott legyetek mindnyájan a beszámolón, hogy pártunk nagy küzdelmeiről, szeretett képviselőnk önzetlen közéleti munkásságáról tiszta képet nyerjete.

Ott van ő nemes szívével, áldozatkész-ségével, ernyedetlen, szívós munkabíráásával mindenütt, hova a haza vagy városunk érdeke hívja. Ti is legyetek ott hálás szívetek igaz szeretetével, elveink és képviselőnk iránt érzett ragaszkodástok minden melegével, hol ő van, hol ő küzd, hol ő tart beszámolót!

Vajjon miről akar Fernbach Károly beszámolni? Arról, hogy sippal, dobbal, trombitával ő és elvtársai megakasztották a parlament működését? Arról, hogy a pluralitás szülőanyjával, Andrásyval akarják megcsinálni a demokratikus választójogot? Arról, hogy a néppárt és a szocialisták karöltve haladnak?

Hát csak rajta!

Lakodalom bácskai módra.

— Saját tudósítónktól. —

Gara, 1912. nov. 19.

Fényes esküvő színhelye volt Gara község díszes temploma folyó hó 18-án. Ekkor vezette oltárhoz a legtekintélyesebb és széleskörben ismert garai földbirtokos *Gatti Mihály* unokája, *Gatti József* a jóhírnevű *Klenáncz* család *Mária* nevű leányát. Ez alkalommal, tekintve a nagy rokonságu családot, diszt öltött a község aprajagya. Telve is volt a fényárban uszó templom, hol *Bászler István* esperesplebános fényes papi segédlettel előbb szentmisét celebrál az ifjú párért, melynek végeztével az egész Gatti-család áldozatkésztséget nem ismerő vallásosságát érintő beszédet intézett a fiatalokhoz, buzdítván őket, hogy a család jóhírnevét igaz szeretetben élve, mély vallásosságukkal ez új ágban is fentartani erkölcsi kötelességüknek ismerjék.

Esküvő után az öröm- és nagyszülők vendégszerető házában három napi bácskai vigasság volt, melynek martalécai lettek: 1 üsző 2 m. 70 kg. sulyban; 2 sertés 2 m. 50 kg. sulyban; 5 db. bány. Baromfából 25C db. csirke; 45 db. pulyka; 100 db. kacska; 60 db. lud; 70 kenyér; a süteményhez 700 db. tojás, 8 süveg cukor és 50 kg. vaj. Mindehhez járult még 5 hordó sör és 10 hektoliter óbor, nemkülönben 2 akó fekete kávé megfelelő cukortartalommal.

Az ünnepi lakoma folyamán fölköszöntötték a kerület népszerű és munkás képviselőjét *Latinovits Pált*, ki távolmaradását írásban igazolta. Felköszöntőt mondtak még az ifjú párra, *Gatti* családra és a jelenlevő papságra.

H I R E K.

Gyászolok . . .

De fejemen nincsen
sötét színű fátyol
Mert oh nem a testem
csak a lelke gyászol.

Nem a temetőben
fekszik az a halott,
Akit én keserű
könyvekkel siratok.

Nem röggel hantolt sir
az ő nyugvó helye,
Czippuság sem hajlik
a nehéz keresztre.

Szívemnek legmélyén
van a temetője
Álmaim foszlánya
sötét szemfedője.

Nagy, néma bánatom
Dísztelen fejfája,
Felcsukló sóhajom
lelkeim imádsága.

Mint drága halottnak,
Ki vissza nem térhet,
Fájó lemondással
Örök egy emléket.

Élhet ő vidáman,
Rám nézve nincs többé,
Szomorú magányban
Gyászolom — örökké.

IMERSZTORFNÉ PACSA TESSA.

Lapunk vezére, Latinovits Pál ny. főispán, orsz. képviselő bácsborsodi birtokáról Budapestre érkezett. A telet leányával, *Margit* kis-asszonnyal itt tölti.

Gróf Tisza István aradi beszámolóján a következő bácsmegeyi orsz. képviselők voltak jelen: báró *Vojnits István*, *Latinovits Pál*, *Zdkó Milán*, báró *Vojnits Sándor*, dr. *Konyovits Dávid*, dr. *Falcione Árpád*, *Dungserszky Bogdán*, báró *Podmánczky Endre*, *Evetovits János*, dr. *Janiga János*, *Ertl János*.

Honvédelmi miniszteri kinevezés. A honvédelmi miniszter dr. *Halász* Marcel vmegyei tb. aljegyzőt a honvédelmi minisztériumba fogalmazógyakornokká nevezte ki.

A szabadkai törvényszékből. Az igazságügyminiszter Petánszky László szabadkai törvényszéki díjnokot a salgótarjáni járásbíróvához irnokká nevezte ki.

A bácsalmási járás főszolgabírája, *Koller* Oszkár visszaérkezett hosszabb szabadságáról s újból elfoglalta hivatalát.

Házasságok *Dekker* Oszkár, Bács-Bodrog vármegye tisztelbeli aljegyzője, a vármegyei aranyifjúság egyik népszerű tagja eljegyezte *Falcione* Hóci, néhai *Falcione* Gusztáv leányát.

Auer Emil garai községi jegyző e hó 18-án vezette oltárhoz *Szlávy* Ilonkát Zomborban. Az esketési szertartást a plebánia templomban *Bászler* István garai esperesplebános végezte, ki ez alkalommal mély tartalmú beszédet intézett az új párhoz.

Dr. *Kiss* József topolyai ügyvéd a napokban tartotta esküvőjét *Eckert* Annával Péterrévén.

Vég György ujvidéki főtisztviselő eljegyezte *Nussbaum* Gizellát Aradon.

Mándel Náthán budapesti kereskedő eljegyezte *Hirschfeld* Saroltát Adán.

Budánovits Ágost Szabadkáról feleségül vette *Malagurszki* Margitot.

Szövényi Károly zentai városi mérnök e hó 19-én tartotta esküvőjét *Temesváry* Annával.

Vékony Mihály adai községi irnok feleségül vette *Burány* Etelt Zentán.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann* Mihály özvegye 40 év óta fenálló butorgyárát Szabadkán.

Hivatalvizsgálat a szabályi járásban. Dr. *Széchényi* Tamás, főszolgabíró e héten *Boldogasszonyfalván*, *Nádaján* és *Sajkásgyörgyén* községi hivatalvizsgálatot tartott, amely alkalommal mindent rendben talált és megelégedését fejezte ki a községek ügybuzgó tisztviselőinek.

Zombor város tisztelbeli ügyészévé nevezte ki ifj. *Vojnits* István főispán dr. *Holländer* Gyula budapesti ügyvédet.

Az ujvidéki tanítók Matkovits főispánnál. Az ujvidéki tanítók a napokban testületileg jelentek meg *Matkovits* Béla főispánnál s megköszönték neki azt a jóindulatu intézkedését, mellyel a tanítók családi pótlékának folyósítását lehetővé tette.

Bajai újságíró jubileuma. A bajai újságíró gárdának egy igen derék, fáradhatatlan tevékenységű és a lapcsinálás minden ágában rutinizotot tagja: *Fodor* Károly bajai hírlapíró, a Bajai Független Újság helyettes-szerkesztője a jövő hónapban üli meg hivatásának 20 ik évfordulóját. A bajai hírlapírók — igen helyesen — a társadalom egyéb köreivel karöltve a jubiléus tisztelére ünnepséget rendeznek, mely bizonyára minden tekintetben sikerülni fog.

Halálozások. *Milosev* Tódor szabályi takarékpénztári igazgató, a szabályi járás munkapárt elnöke folyó hó 17-én 73 éves korában, agyszélhűdés következtében Zsablyán hirtelen elhunyt. *Milosev* halála nagy veszteséget jelent Zsablya közéletére, mert a közkedvelt öreg ur élénk tevékenységet fejtett ki vezető tisztségeiben. Temetése folyó hó 19-én d. u. 2 órakor ment végbe, óriási részvét mellett. Testületileg megjelentek: a képv. testület, a járásbeli községek kiküldöttei, a főszolgabírói hivatal, a községi iskolások stb. Az elhunyt családjá és a csajkások I. takarékpénztára gyászjelentésben tudatta veszteségét.

Ujvidékiek kérelme. Az Ujvidéki Hiteleszövetkezet és az Ujvidéki Kath. Gazdakör új épület létesítésére kormánysegélyt kér. Kérelmüket — mint velünk közlik — *Matkovits* Béla, az ujvidékiek agilis főispánja erőteljesen támogatja.

Jóváhagyot alapszabályok. A zombori munkások testvedő egylete alapszabályait jóváhagyta a belügyminiszter.

Hidépítés a Ferenc-csatornán. Cservenkai levelezőnk írja: Cservenkán mult héten a Ferenc-csatornán közlekedő kis gőzös a nagy ködben nekiment a nagy hid pilléreinek s azokat meglehelősen megrongált. A vizsgálat kiderítette, hogy az összes pillérek korhadtak s így a hid újjáépítése vált szükségessé. Az építési munkálatokat f. hó 18-án kezdték meg, miért is a kocsiközlekedés körülbelül két hétig teljesen szünetelni fog. Különösen figyelmeztetjük a vonatokkal érkező és azokkal elutazó közönséget, hogy a gyalogközlekedés is fölötte nagy óvatosságot igényel, amennyiben csak szükségátjáró lesz. Főleg nagy óvatosságra intjük az esti vonatokkal érkező azon utasokat, kik kénytelenek a csatornán átjönni. Egyébként az utasok átszállítására csolnak is fog rendelkezésre állni.

Személyi pótlék a zombori városi orvosoknak. Zombor város közgyűlése dr. *Daninger* Adám főorvosnak 800 kor., dr. *Wollheimer* József és dr. *Huber* József tb. főorvosoknak 600—600 kor. személyi pótlékot szavazott meg.

A szabadkai anyakönyvi hivatalból. A belügyminiszter Báro Pachtankirch Oszkár, a szabadkai állami anyakönyvi hivatal helyettes vezetőjét hasonló minőségben a pozsonyi anyakönyvi hivatalhoz helyezete át. Terjék Mátyás nagybecskereki h. anyakönyvezető pedig szabadkára lett áthelyezve.

Egy plébános gyanus látogatói. Szabadkáról jelentik: Szombat este *Vojnich* Dezső plébánoshoz két gyanus külsejű idegen állított be. Segélyt kértek, hogy Belgrádba, majd a harctérre utazhasanak, ahol az egészségügyi csapathoz akarnak csatlakozni. A plébános megtagadta kérésüket, majd a rendőrséghez fordult, amely a két gyanus, harcba vágyó idegent őrizetbe vette. László rendőralkapitány a magukat *Molinek* Alfonz és *Piastersky* János poseni lakosoknak valló idegenekről Posenből távirati információt kért. Kiderült, hogy tényleg azok, akiknek mondják magukat, csak hogy *Molinek* Alfonz börtönből indult a Balkánra, társa is valószínűleg hasonló vágásu ember.

Új jótékonyági egyesület Palánkán. Új jótékonyági egyesület létesítésén dolgoznak a palánkai előkelő hölgyek. A mozgalom élén özv. *Hipp* Dezsóné urnó áll.

A Bácsmezei Irodalmi Társulat Rákosi Jenőhöz. Rákosi Jenő főrendiháza tagot, az Othon elnökét és lapszerkesztőt sokan üdvözlötték a 70 ik születésnapja alkalmából. A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság így üdvözlötte a tiszteleti tagját: A Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság nevében és képviselőiben a legmelegebben és legtiszteletteljesebben üdvözlöm a méltóságos urat, mint az Irodalmi Társaságunk tiszteleti tagját és büszkeségét áldásdus életének a hetvenedik születésnapja alkalmából.

A magyarok Istene mint az élet ura hosszú élettel áldja meg azt a szinmagyar lélek, gondviselőszerű férfiut, ki a magyar kulturának és a magyarság térfoglalásának rendkívüli sok hasznót tett, aki lehajol a kisebbekhez, bátorítja a törekvőket, irányítja a szárnyalókat s akinek a tolla ragyogásában gyönyörködik minden kulturált magyar itthon vagy a sors szele bárhova hányta.

Az atyamesterünk éljen!

Kitűnő tisztelettel.

Vértesi Károly,

a Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság elnöke.

A bajai városi közkórházhoz dr. *Burttik* Andort és dr. *Schönberger* Józsefet orvosokká nevezték ki.

Lövészetre való felhívás. *Aranyossy* Béla ujvidéki honvédfőhadnagy a következő érdekes felhívást intézte az ottani ifjúsághoz:

Határunkhoz közel négy nemzet küzd fegyverrel a kézben, a létért, a fejlődésért, oly hatalmas ellenséggel szemben, akiknek soraiából — dacára a leirhatatlan nélkülözéseknek — 20.000 ember holtteste fedi egy ütközet után a csatateret. Ahol egy hadrereg, a felsőbb helyen kiütött pánik és fejevesztettség dacára, 20.000 ember halálával adja tanujelét lángoló hazaszeretetének, azelőtt kalapot kell hogy emeljen maga az ellenfél is. Szeretett hazánk iránti szent kötelesség lebegjen az önök szeméi előtt is, Ujvidék város ifjai, akkor, midőn arról van szó, hogy ez évben is megalakítsuk az Ujvidék városi polgári lövésztanfolyamot. Ragyogó példaként tündöklőn önök előtt a hazájuk érdekében küzdő öt nemzeti katonáinak hősiessége. Szolgáljon ez buzdításul a lövészetenbeli jártasság legmagasabb fokának elsajátításához, mert mint látják, a világbéke gyöngye árnyékában, még mindig ez dönti el a nemzet sorsát. Legnagyobb büszkeséggel tölt el az a tudat, hogy szeretett hazámnak a lövésztanfolyam vezetésével oly szolgálatot tehettek, mely egy parányi része annak az utnak, ami — hogyha a haza biztonsága megköveteli — a győzelemhez vezet. Rajta tehát ifjak! Akit áthat a magasztos eszme, folyó hó 17-én (vasárnap) délután 2 óra 30 perckor jellentkezzék nálam a honvéd lakatnyában.

Rajcsányi topolyai szintársulata meglehetősen pártolásban részesül. A közönség szívesen látogatja az előadásokat mert a színészek közt néhány erőteljes művész is található. Az összjáték bizony gyakran kifogás alá esik.

Irodaszerek szállítása Zombor város részére. Zombor város tanácsa versenytárgyalást tartott a város 1913. évi irodaszükségletének biztosítására. Ajánlatot tettek: *Grocstit* István 3076-10, *Schön* Adolf 3155-58, *Karakasevits* Milovoj 3009-25 koronával. A szállítást *Karakasevits*, a város jóhírű papirkereskedője nyerte el.

Titeli járásbírák civakodása. Szegedről jelentik: *Lestyánsky* Pál táblai bíró, a titeli járásbírószág vezetője és *Zamaróczy* István járásbíró között állandó volt a viszálykodás. *Zamaróczy* sok kellemetlenség több kifakadásra ingerelte, a miért a tábla rosszalásra ítélte, de a Curia felmentette. Miután azonban *Lestyánszky* és *Zamaróczy* nem működhetek eredményesen egymás mellett, a tábla fegyelmi bírósága október 26-án tartott zárt ülésén elhatározta, hogy az 1912. évi VII. törvényzcikk 9. § értelmébe áthelyezési eljárást indít *Zamaróczy* István ellen. A tábla fegyelmi tanácsa e hó 17-én tárgyalta ezt az ügyet *Ringhoffer* Lajos dr. tanácselnök elnökletével és kimondotta az áthelyezést. A járásbírónak azt az előterjesztését, hogy a tábla mondja ki, hogy az ádáz harc nem *Zamaróczy* hibájából keletkezett, hogy nem *Zamaróczy* viselkedése ásta alá a hivatali tekintélyt és végül hogy az áthelyezés elégtétel, elutasította a fegyelmi bíróságot.

A vasutasszövetség ujvidéki fiókja e hó 23-án kabaré estélyt rendez, mely iránt városzerter nagy az érdeklődés.

A palánkai fiatalság nov. 23-án a palánkai Casinó összes termeiben Énekes élőképekkel, eleven újsággal egybekötött táncestélyt rendez. Kezdetre 8 órakor. Belépőjegy személyenként 2 korona. Családjegy 5 korona. A tiszta jövedelmet palánkai polgári leányiskola növendékeinek tátrai kirándulás céljaira fordítják.

Az országos földmives szövetség magyarkanizsai fiókja alakult meg a napokban dr. *Lovász* Márton és *Szabó* István (nagyatádi) orsz. képviselők jelenlétében.

Sajkáslakon új kath. plebánia létesült. Az érsek *Csincsek* Antal káplánt nevezte ki plebánossá.

Járványkórház Torzsán. Torzsa község előjárósága november 6-án versenytárgyalást tartott egy járványkórház 7901-11 koronával való előirányzott építési munkálatainak biztosítására. Ajánlatot tettek: ifj. *Hermann* Mihály (Torzsa) 8326-30, ifj. *Blum* Frigyes (Torzsa) 8270, *Eberlein* János (Torzsa) 8277-15, *Schmoll* Lénárt (Torzsa) 8410, *Eng* Péter (Torzsa) 8750, *Suli* Ágoston (Hódmezővásárhely) 8317 koronával. Ezen ajánlatok közül ifj. *Blum* Frigyesét fogadták el és jóváhagyás végett az alispáni hivatalhoz terjesztették föl.

Ujvidék közegészségügye Dr. *Wagner* Károly ujvidéki városi főorvos a legutóbbi közgazgatási bizottsági üésen jelentette, hogy a közegészségügy október folyamán kedvező volt, bár a fertőző betegségek szaporodtak, de járványszerűleg nem léptek fel. A jelentett fertőző betegségek közül volt 17 vörheny, 10 diphtheria, 3 kanyaró, 14 hasi hagymáz. A kath. leányiskola két osztályát rövid időre be kellett zarni, de azóta kellő fertőtlenítés után rendszeren folyik a tanítás. Meghalt 32 egyén, halva született 7 gyermek. Az elhaltak közül gkel. volt 13, rkath. 11, ev. ref. 5, ág. evang. 3. Tüdőgümőkórban halt el 4, hasi hagymázban 1. A kórházban az ápoltak száma október végén: 181 férfi, 90 nő. Szemvizsgálat tartatott a III. és IV. negyedben, a kültermi iskolákban. 1502 tanuló közül trachomás 148. Megvizsgáltattak az összes szikvizgyárak, csupán egy hely esett aaposabb kifogás alá, a többi gyárakban a rend és tisztaság ellen észrevétel nem tétetett.

Szerbiába szökött főhadnagy. Mint Ulvidékről jelentik, a 6. számú gyalogezred ujvidéki helyőrségének egyik szerb származású főhadnagya, *Bogdanovics* Pal, Belgrádba szökött és nyomban felvette magát a szerb hadseregbe. A szökés kipattanása nagy felűnést és meglepetést keltett Ujvidéken, mert bár a délvidéki szerb rokonszenves örömmel fogadta Szerbia győzelmeinek híré, mind a mellett ez a rokonszenven egyáltalában nem nyilatkozott meg olyan mértékben, a mely ezt a lépést indokoltá tenné. Általában azt hiszik, hogy magántermészetű okok vezették a főhadnagyot e lépésénél.

A szabadkai Taussig r. t. főszámolósa. A szabadkai *Taussig* Vimos kézműúru r. t. amely a *Taussig*-féle kézműáranyagkereskedés átvételére 1911-ben alakult a szabadkai Leszámitóbank égisze alatt 600 000 K. alaptőkével, most közzétett első mérlegét 99 785 K. veszteséggel zárta, amiért az igazgatóság a november 18-ra összehívott közgyűlésnek azt ajánlja, hogy mondják ki a felszámolást. A vállalat árúkészleteit 627 607, künnlevőségeit 393 161, üzleti berendezését 17 986 K. leírás után 25 000 K-ra értékeli. 15 906 K. pénzkészleten kívül pénztintézeteknél 12 460, értékpapirokban 1000 és óvadékokban 9800 K-ra fekszik. Áruhitelezőknek 395 118, fióküzleti elszámolásokért 46 997 és forgalmányokért 124 257 K-val tartozik a vállalat. A cég ismét magáncéggé alakul át. Az új magáncéget az előbbi tulajdonos, *Taussig* Izsó dr. fogja vezetni.

Megszűnt lap. A „Péteri” című lap pártolás hiánya miatt megszűnt.

Ujvidék város adóbevétele. Ujvidék város legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésén jelentette Fodor Mihály kir. pénzügyigazgató, hogy a város adóbevétele a múlt hónapban a következő volt: Egyenes adóban befolyt: 71504 K. 69 f. január 1 től mai napig: 643955 K. 15 f. Hadmentességi díjban október folyamán 812 K. 49 f. az egész évben 4803 K. 03 f. Bélyeg- és jogilletékekben októberben 13936 K. 49 f. az egész évben 158914 K. 96 f. Fogyasztási és italadóban októberben 10750 K. 01 f. az egész évben 101500 K. 10 f. Tanítói nyugdíjban októberben 509 K. 53 f. egész évben 8105 K. 22 f. Országos beteg-ápolási pótadóbán októberben 3112 K. 32 f. egész évben 22894 K. 97 f. Adólefizetésre halasztás engedélyeztetett 5 esetben, ideiglenes házadómentesség 17 esetben.

A gyermek betegségek elleni védekezés a gyermek ellentálló képességével növekszik. Hogy pedig az ellentálló képesség növekedjék, szükséges az oksztü táplálás, melyet kiegészít az, ha a gyermek a hideg időszak alatt Csukamájolajat iszik, mely célra legalkalmasabb a Zoltán féle, mert kellemetlen íze, szaga nincsen, könnyen emészthető és tápereje igen nagy. Üvegje 2 korona a gyógyszerárakban.

A Magyar Védő Egyesület Budapesten Apponyi Albert gróf elnök látogatásán Vértési Károly elnöke alatt nov. 12-én igazgatótanácsi ülést tartott. A folyóügyekről Dobiecski Sándor ügyvezető alelnök számolt be. Referál a testvér egyesületekről. A tordai testvéregyesület meleg hangú köszönő levelet intézett Dobiecski Sándorhoz, akinek közbenjárására a kultusz kormány a tordai kulturház céljaira 72.640 koronát utalványozott. Uj igazgatótanácsi tagokul galgóczi Heteés Mór nagykereskedőt, dr. Déry Ferenc fővárosi tanácsost és Szahender Lajos tanárt választották meg. Budapest székesfőváros a M. V. E. Szózatát iskolákban terjeszteni fogja. Az egyesület a magyar írószerek érdekében a nagy társadalomban is mozgalmat indít; az igazgatótanács több hölgy tagja a nagy pénzügyintézetek vezetőségénél ez irányban lépéseket tesz. A régen híres, de ma már az osztrák Schicht szappangyártóstól tönkretett magyar szappanipar érdekében szakértekezletet tartott. Az e célra választott állandó bizottságnak az lesz a hivatása, hogy szappan iparunkat újra felvirágoztassa. A karácsonyi iparpártolás tárgyában sok jó eszme merült föl. Ebből a legalkalmasabbat a már előbb e célra megválasztott bizottság fogja kiválasztani. A Magyar Védő Egyesület hivatalos lapját: az »Iparvédelem«-et a nem tagoknak évi két koronáért adják. Több kisebb ügy elintézése után az ülés véget ért.

Vasuti baleset. Szabadkáról jelentik: A budapest-szabadkai vonal Laczháza állomásáról kihaladó 947. számú tehervonattal egy időben a 961. számú tehervonattal mozdonyvezetője is elindította a vonatot, bár erre nem volt engedélye. A két vonat az állomástól nem messze egy váltónál keresztezte egymást, a miből majdnem végzetes karamból lett volna. Szerencsére nem történt más, mint az, hogy a surlódás következtében a 961. számú vonat mozdonya kisiklott, és néhány teherkocsi megrongálódott. A mozdonyvezető ellen megindult a vizsgálat.

Öngyilkossági kísérlet. Fischer Pál, zombori kereskedő 18 éves cselédje — mint levelezőnk írja — mult szerdán a kamarában felakasztotta magát. Tettét azonban idejekorán észrevették, a köteleit levágták és a leányt magához térítették. Az öngyilkosság oka még aznap jelentkezett egy egészséges fiúgyermek képében.

Különös lopási eset. A mult héten adta bérbe a titeli rétkelző bizottság a boldogasszonyfalvai réti kerteket. Árverés közben — mint zsabylai levelezőnk írja — az egyik árverező Lampel József, csurogi kereskedő kiejtette kabátjából több ezer koronát tartalmazó pénztárcáját. A hiányt csak később vevén észre, jelentést tett a jelenlevő csendőröknek. A megjelent nyomozás hamarosan eredményre is vezetett. A megtaláló egy alkalmas pillanatban a tömeg közepette leejtette a talált kincset és mintha mi sem történt volna, odébb állt. A pénzt a tulajdonosnak visszaadták, a tolvaj után azonban még mindig nyomoznak eredménytelenül.

Az adai kath. kör nov. 24-én táncestélyt rendez a nagyvendéglőben.

Adományok a zombori Erzsébitszoborra.

(VII. kimutatás.)

Eddig kimutattunk 5143 kor. 91 fillért.
Szolnok Doboka vármegye 730 fill.
Temes vármegye 52 kor.
Torda Aranyos vármegye 5 kor.
Torda Aranyos vármegye 34-90 fill.

Alispáni hivatal Beszterce gyűjtő ivén: 580 fill.

Karczag város 5 kor.
Kisküküllő vármegye 103-36 fill.
Alispáni hivatal Zilah gyűjtő ivén: Dózsa Elek 1 kor., Szőke Dezső 1 kor., összesen 2 kor.
Zemplén vármegye 44-10 fill.

Főszolgabírói hivatal Adony, gyűjtő ivén: 2-40 fill.

Főszolgabírói hivatal Algyógyfalva, gyűjtő ivén: 8-70 fill.

Alsólendva község 10 kor.
Avasujváros községe 250 fill.
Roska E. Victoria 2 kor., Balázsfalva.
Bakabánya község 2 kor.,

Főszolgabírói hivatal Belényes, gyűjtő ivén: 5-80 fill.

Főszolgabírói hivatal Darvas község 160 fill.
Főszolgabírói hivatal Beszterce, gyűjtő ivén: 8-70 fill.

Fülöp Miksa körjegyző 1 kor., Jodi járás községe 7 kor., összesen 8 kor.

Högyészi Béla Csorna 2 kor.
Alsóság község 60 fill.

Főszolgabírói hivatal Debreczen gyűjtő ivén: 7-20 fill.

Konyár község 5 kor., Monostorpályi község 5 kor., összesen 10 kor.

Detta járás községe 11 kor.
Piskitelep község községe 9-70 fill.

Andód község községe 1 kor., Nagysurány községe 5 kor., összesen 6 kor.

Kossi község 12 kor. 20 fillér, Kintyai község 5 kor., összesen 17-20 fill.

Bujurski József Felsővízköz 1 kor.
Főszolgabírói hivatal Garamszentkereszt, gyűjtő ivén: 8 kor.

Főszolgabírói hivatal Hajduszoboszló, gyűjtő ivén: Földes község előjárósága 5 kor.

Főszolgabírói hivatal Hódság gyűjtő ivén: Militics község 6 kor.

Holics község 4 kor.
Jászfényszaru község 5 kor.

Főszolgabírói hivatal Kunhegyes gyűjtő ivén: Alattyan község községe 7 korona, Jákóhalma község előjárósága 1 kor., Kenderes község előjárósága 3 kor. 40 fill., és Felsőszentgyörgy község előjárósága 6 kor., összesen 17-40 fill.

Balatonfüred község 130 fill.
Főszolgabírói hivatal Kovászna gyűjtő ivén: Orbai járás 6 kor. 16 fill., Tapolcziai gyűjtése 7 kor. 70 fill., összesen 13-86 fill.

Főszolgabírói hivatal Körmend gyűjtő ivén: 362 fill.

Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársaság 2 kor.

Léva város 1370 fill.
Flutn József Magyarcséke 1 kor.

Mező Örményes község 2 kor.
Alispáni hivatal Kolozsvár gyűjtő ivén: 1-30 fill.

Nagybánya község 4-24 fill.
Nagybecskerek község 2 kor.

Főszolgabírói hivatal Nagyborosnyó gyűjtő ivén: Barabás Antal rétyi körjegyző gyűjtése 35 korona 60 fillér, Kovács Ferenc kisborosnyói körjegyző gyűjtése 11 kor., összesen 46-60 fill.

Nagyszalonta község 4-70 fill.
Főszolgabírói hivatal Nagyszentmiklós gyűjtő ivén: 4 kor.

Főszolgabírói hivatal Námesztó gyűjtő ivén: Námesztó, Hrusztin és Zákameneklin községek gyűjtése 23-50 fill.

Összesen 5680 kor. 29 fill. Vujevich Alajos, pénztáros.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvész. Bács megyében ezidőszert a következő helyeken sertésvész van:

Doroszló, Mélykut, Tataháza, Bácsordas, Liliomos, Paripás, Szilberek, Kuczora, Kula, Ujverbász, Péterréve, Bácsújfal, Dunabökény, Parrag, Mozsor, Kölpény, Mohol, Oszivác, Órszállás, Boldogasszonyfalva.

Rovarirtás motorüzemmel. Ügyes berendezést szerkesztet két vágóhelyi magánhivatalnok; az új készülékkel a veteményeket, különösen a cukorrépa leveleit ellepő rovarokat pusztíthatjuk el könnyűszerrel, amit eddigél kézzel kellett megkísérlni. A talicskára szerelt kis benzinmotor ventilátort hajt, amely erős szívóhatást fejt ki; a szívócső vége tölcseralakuan van kiképezve s ha ezt a répalveleket fölött elvezetjük, az erős légáram magával ragadja a kártékony rovarokat, amelyek külön zárkában gyűjtetnek össze. A fölszerelés könnyen szállítható.

Szárnyasok himeinek számáról. A keltési időszakban sokszor hallani azon panaszt, hogy a tojások egy része fias s így a keltés deficittel jár. Többnyire a himbaromfiak kevés száma oka ezen bajnak, mert akárhány faluban pl. 20 tojóladra jut egy gunár, pedig tulajdon-

képpen 6-ra kellene egyet számítani 8 kacsára adjunk egy gácsert. A könnyebb vagy középnehéz tyukfajláknál 12—15 darabhoz vegyünk egy kakast, de nehéz fajuknál 6—8 tyukra kell már egy kakast számítani. Gyöngytyuk- és pulykáknál 5—7 tojóra vegyünk egy kakast. Galambok egynejlőségben élnek.

Szerkesztői üzenetek.

M. N. T., Gilád. Az ígért mielőbbi beváltását várjuk. A másik is egyik legközelebbi számunkban jön.

M. R. J., Bezdán. Mielőbb sorra kerül egész terjedelmében.

H. Z., Baja. Részletesen adjuk le.

V. B., Zenta. Nem kaptuk meg. Talán máshova küldte. Pénz- és levélküldemények csakis budapesti címünkre intézendők.

B. A., Gara. Köszönjük. A kért 2 példányt postára tettük.

T. J.-né, Katymár. Valamennyi sorra kerül. A kérelmet immár teljesítjük. Az összeg beküldése fölösleges.

Trb., Titel. E hó 28-án d. u. kezdődik. Az illető Budapesten marad.

Dr. P. J., Palánka. Szerkesztőnk őszintén sajnálja, hogy abban az időben nem volt otthon.

H. M., Ujvidék. Tudunkkal ilyen eset akkor nem történt. A mostani intézkedésnek tehát nem is lett volna értelme.

G. J., Mohács. Csak végezzék a kebelbarátok. Ezek álltak mögötte.

T. J., Óbecse. Tévedés. Br. V. I. a mult heti szerdát és csütörtököt és az e heti hétfőt kivéve, mindég Budapesten volt. Sokáig nem is maradhatna távol, mert a munkapárt országos körének dolgait ő intézi ügyvezetőelnöki minőségében.

L. T., Verbász. Kulán 6100 a r. kath., 290 gör. kath., 2400 gör. kel. szerb, 260 ag. ev., 180 ev. ref., 180 izr.

B. I., Zombor. A Szemző-család már rég, 1842-ben nyert nemességet. Ij. Szemző Gyula fia Sz. Mátyásnak. Testvérei Sz. István kerényi nagybirtokos, Sz. Elemér dragonyos kapitány és Sz. Artur ny. honvédszázados.

F. E., Baja. Minthogy a mostani divat nem türi a fölösleges kihajtásokat, hanem egészen sima, az alja pedig emellett keskeny is, 3/2 mtr. duplaszellésű szövet nagyon is elért.

»Miert hitegettel?« Nem közölhetjük.

»Ujabb irányok.« Nem nekünk való.

Ingyen utazás

Bácskában!!

Aki ruhaszükségletét nálam szerzi be,

utiköltségét megtéritek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás 10—2

férfi és gyermek ruhákban

Kramer Béla cég, Szabadka (Főter.)

Nemzeti szálloda Bácsalmás

Bérlők: Hupfer Testvérek.

A felsőbácska legjobban látogatott szállodája. — Olcsó árak. — Gondos kiszolgálás. — Étterem és kávéház.

KÖHÖCÉS

reketség és hurut ellen nincs jobb a RÉTHY-féle pemetefű cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utáizata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név. 1 doboz ára 60 fill. Nagy doboz 1 kor. Mindenütt kapható. 6-3

Óbecsén, elköltözés miatt a Mező- és Völgy-utca sarkán levő ujonnan épült

házamat

az összes mellékkeliségekkel együtt, nemkülönben a benne levő **szikvizgyárat** és több mint 40 év óta jóhírnévnek örvendő **szappanfőzdelemet** hozzá tartozó felszerelésekkel eladom, esetleg hosszabb időre bérbeadom.

Bővebb felvilágosítást ad **FUNK MÓR**.

3-2 **Häusler Lajosné szül. Funk Rózsa.**

Szikvizgyár eladó.

Egy új szikvizgyár 2000 üveggel, kihordókocsival.

Egy 8-as Clayton Schutleworth lokomobil és 6-os Magyar Állami cséplő teljes felszereléssel, jó karban;

Egy Hoffer és Schrantz-féle körfűrész toló asztalkával 2 lappal szabadkézből

eladó.

Bővebbet **Száhl Lajosnál, Bácsalmás.** 3-2

Oktatás.

Kömivestmesteri vizsgára

biztos sikerrel készítek elő.

Dobler György

okleveles főpallér.
Kishegyes.

8-2

34/lecsap. 1912.

Pályázati hirdetmény,

csatorna tisztítási munkálatokra.

A **Kerény—Csonoplya nagyvölgyi lecsapoló társulat** főcsatornájának tisztogatási (mélyítési) munkálatai kilométerenként esetleg összesen is vállalati uton biztosítani fognak.

Az összes munkálatokra költségvetésileg előirányzott összeg 7073 K 80 fill.

Az összes földmozgósítás a ferenc-csatornai torkolattól az ó- és ujszivaci bácsgyulafalvai határon keresztül a kerényi határig 9-7 km hosszban 10718 m³ köbméterenként 60 fillér előirányzattal.

Az ezen munkálatokat vállalni szándékozók felhivatnak, hogy ajánlataikat f. é. **december 4-éig** alolirott elnök címére Bácsgyulafalvára adják be.

Tervek és költségvetés Bácsgyulafalva községénél alolirott elnöknek megtekinthetők

A beérkező ajánlatok felett a választmány fog határozni.

A munkálat — annak biztosítása után azonnal megkezdendő és megszakítás nélkül folytatandó.

Bácsgyulafalva, 1912. november 18-án.

Ivenz János,
társ. elnök.

2-1

89/1912 szám.

Örökeldési hirdetmény.

Veprőd község iskola-alapjának tulajdonát képező, a Szabadka—Gombos—palánkai h. é. vasut veprőni állomásánál fekvő 4 h. 1322 négyszögöl

f ö l d,

a nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatásiügyi miniszteriumnak 67526/1912 számú engedélye és 17713/1912 számú rendelete folytán 400—500 négyszögöles részletekben házhelyekül **1912 évi november hó 28-án délelőtt 8 órakor** Veprőd községébe tanácstermében a járási főszolgabíró ur elnökle alatt nyilvános árverés útján örökáron elfog adadni.

Kikiáltási ár négyszögölenként 3 korona, az árverési feltételek és a mérnöki felosztási vázrajz a községi jegyzői irodába betekintheők.

Veprőd, 1912 évi november hó 17-én.

Dr. Faller Alajos, Sollinger Gáspár,
jegyző. bíró.

Pályázat algépészti állásra.

Méltóságos **bárá Rédl Lajos** rasztinai uradalmában **Pusztá-Rasztinán** Bácska 1913. évi január hó 1-én egy

gőzeke gépészsegédi állás

betöltendő következő évi javadalmazással:

400 kor. készpénz fizetés, 24 hektoliter kétszeres, 4 hektoliter árpa, 12 hektoliter szemes tengeri, 16 hektoliter burgonya, 28 kgr. só, 1 drb. egész évi tehéntartás, 1 drb. egész évi növendékmárhatartás, 2 drb. göbe sertés és 12 drb. malac legelő haszonélvezete, szabadlakás és fűtőanyag; az év végével pedig a szokásos gőzeke pótlék.

Pályázók kérvényüket felszerelve az eredeti gépkazán fűtői vizsga bizonyítvánnyal küldjék vagy személyesen nyújtsák be az Uradalmi számtartóshoz Pusztá-Rasztinára, u. p. **Gádor** (Bácska).

Előnyben részesülnek azon pályázók, akik már John Fowler-féle gőzeke mellett dolgoztak, a szántáshoz értenek és vagy lakatos vagy kovácsmesterséggel bírnak.

Az uradalmi számtartóság.

Ad. 3649.

1912.

Pályázati hirdetmény.

Nagybaracska községben 600 korona évi fizetéssel javadalmazott

irnoki állásra

ezenel pályázatot hirdetek és felhivom pályázókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi december hó 10-ig** nyújtsák be.

A később beérkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1912. november 12-én.

Vojnich Máté
főszolgabíró.

„Otthon“-szálloda Ada

tulajdonos: **Nagy Gergely.**

Igen látogatott hely, legújabb modern berendezéssel.

Kényelmes **szobák**; jó és olcsó **étkezés**; gondos kiszolgálás.

887/1912 szám.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

A járási főszolgabíró urnak 5151/1912 számú rendelete folytán, a **Veprőd** község iskola-alapjának tulajdonát képező, a Szabadka—Gombos—Palánkai h. é. vasut veprődi állomásánál fekvő 4 h. 1322 négyszögöl

f ö l d

1912/13 gazdasági évre 400—500 négyszögöles részletekben 1912 évi **november hó 28-án** délelőtt 9 órakor a járási főszolgabíró ur elnökle alatt nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbe fog adadni.

Árverési és haszonbérleti feltételek és haszonbérleti beosztás Veprődön a jegyzői irodában betekintheők.

Veprőd, 1912 november 17-én.

Dr. Faller Alajos, Sollinger Gáspár,
jegyző. bíró.

Magyarkanizsa r. t. város polgármesterétől.

9372

1912 szám.

Pályázati hirdetmény.

Magyarkanizsa r. t. városnál elhalálozás folytán üresedésbe jött az 1912. évi LVIII. t. cz. rendelkezései alapján a IX-ik fizetési osztályba sorozott

ügyvezető orvosi állásra

Bács-Bodrog vármegye alispánjának 41344 —alisp. 1912. számú rendeletében foglalt meghatalmazás alapján pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása:

Évi 2600 korona törzsfizetés havi előleges részletekben és a szervezési szabályrendelet 81. §-ában megállapított rendelési és látogatási díjak.

A fizetés 2 ízben négyévenként 300—300 koronával emelkedik

A szegényeket és a városnál alkalmazott a fizetési osztályba nem sorozott összes alkalmazottakat díjtalanul köteles gyógykezelni.

Egyéb kötelezettségei a szervezési szabályrendeletben vannak körvonalozva.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. XXXVII. t. c. 7. §-ában foglaltakhoz képest magyar állampolgárságukat, az ország területén orvosi gyakorlatra jogosító oklevelüket, erkölcsi megbízhatóságukat és eddigi működésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket — *Scultéy Ferenc vármegyei alispán urra címezve* — **hozzám** 1912 évi december hó 14-ik napjának délután 1 órájáig annál is inkább adják be, mert a későbbben érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Magyarkanizsa, 1912. évi november hó 12-én.

Dr. Király Sándor
polgármester.

2-2

HORVÁTH ÉS TÁRSA

tekeasztal és dákógyár

BUDAPEST,

Liszt Ferenc-tér 10.

Tekeasztalok elsőrendű minőségben, különböző kivitelben.

Kávéházi berendezések és felszerelések.

Jégszekrényeket nagy választékban tartunk raktáron.

Elefántcsontgolyók különböző minőségben és árakban **Dákók** nagy választékban.

Dákójavításokat és golyószabályozásokat, **be-huzásokat** finom francia posztóval megrendelés után azonnal eszközölünk.

Tervekkel, rajzokkal, költségvetéssel mindenkor szívesen szolgálunk. 8-52

Vig Emil

„Casinó” szállodája

Palánkán

egészséges, kényelmes és olcsó szobákkal rendelkezik

3 billiardasztal

(1 darab fordítható, 2 drb. új modern karambol-billiardasztal) és **2 Meidinger-kályha** központi fűtéssel, egyet feloszlása miatt igen olcsón **eladó.**

4-4 **Központi szálloda, Bácsfeketehegy.**

ANGOL PARK

Városliget, Hermina-ut 57-65 szám

A kontinens legnagyobb családi mulatóhelye. — Százféle szórakozás és látványosság. — Szimfonikus zenekar, két katonazenekar, olasz zenekar.

Ródi,

Aerodrom (körben forgó léghinta)

Alpesi falu

Koraszülött csecsemők táplálkozása. (Tudományos bemutatás)

Csodakerék

Hullám vasut. — Miniaturvasut.

Kölcsönkönyvtár Óbecsén.

Az óbecsei Modern könyvtár kölcsönkönyvtár a legújabb magyar, német és francia irodalmi termékeket havi 2 és 4 korona előfizetés ellenében, négy és tiz műből álló postacsomagokban vidékre is szállítja és azokat havonta többször is ujakra átcsereleli. Kérjen prospektust ingyen. 12-7

6158—kig. 912.

Pályázati hirdetmény.

Bácsalmás községben üresedésben levő irnoki, illetve ezen állás betöltésével esetleg egyidejűleg megüresendő

irnok-végrehajtói

állásra f. hó 30-iki határidővel pályázatot hirdetnek.

Mindkét állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben felvehető évi 1400—1400 korona.

Jegyzői vizsgával bírók előnyben részesülnek.

Bácsalmás, 1912. november 10.

Koller Oszkár

főszolgabíró.

2-2

Bácsmegeye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét — különösen — felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim (ujabban különösen a felekezeti róm. kath. jellegű iskoláknál működő kartársaim) figyelmét a Bács Bodrog vármegyei elemi népskolák III. osztálya számára az új utasítás alapján irt

földrajzomra,

melyet a nagym. vk. Miniszter ur 54794/1907. szám alatt általánosán, — az »Országos Kath. Tanügyi Tanács bíráló bizottsága pedig — a kath. jellegű iskolák részére 35/1912. szám alatt kifejezetten is — engedélyezett.

Megjegyzem, hogy könyvemem annyira jónak minősítettek már kartársaim eddig is pártfogásukkal, hogy rövid 6 tanév alatt az ötödik kiadást érte meg. — Szíves jóindulatukba ajánlom továbbra is sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, mely-lyel első sorban is kartársaim, illetőleg tanügyün-kön kívántam segíteni.

Földrajzom pazar kiállítású, térképpel és 24 csinos, helyes rajzu képpel van ellátva és díszítve. Nyomása tiszta.

Ara — térképpel együtt — 60 fillér Megrendelhető alulirotnál és Molnár Sz. Vince könyvkereskedő kiadó urnál Zentán.

Ugyancsak e hirdetés alatt felhívom az összes jellegű iskolánál működő kartársaim figyelmét a f. év folyamán a »Szent István Társulat« kiadásában megjelent és az »Országos Kath. Tanügyi Tanács« bíráló bizottsága által már engedélyezett V. és VI. osztályok számára az új utasítás alapján irt

alkotmánytanomra.

Mutatványszámmal szívesen szolgál a »Szent István Társulat« könyvkiadó hivatal Budapest, VIII., Szentkirály-utca 28. Ára 48 fillér.

Mezei Mihály

áll. tanító, Zenta.

15-13

Billiárd és acetylen apparatus eladó.

Alig használt modern

billiárd asztal

teljes felszereléssel eladó.

Modern

acetylen apparatus

összes kellékekkel szintén eladó. Bővebbet a tulajdonosnál.

Robotka József

nagyvendéglős

Szépliget.

3-3

A palánkai járás főszolgabírójától.

3780/1912. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye palánkai járásához tartozó s lemondás folytán üresedésbe jött **Szépligeti** körállatorvosi állásra 1912. évi december hó 20-iki határidővel pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalma, a körhöz tartozó községek pénztárból előleges havi részletekben esedékes 1200 korona.

Az állatorvos körzet székhelye **Szépliget** község, melyhez még *Szilbács, Bülkeszi, Dunacseb, Parrag és Wekerlefalva* községek tartoznak.

A minősítést és az eddigi alkalmaztatást feltüntető okmányokkal felszerelendő kérvények a jelzett határidőig nyújtandók be hozzám, mert a később beérkezett kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Palánka, 1912. évi november hó 6-án.

Dr. Ritter Gyula

tb. főszolgabíró.

2-2

3629/1912. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csátalja községben 800 korona évi fizetéssel javadalmazott

irnok végrehajtói

állásra ezennel pályázatot hirdetnek és felhívom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám 1912. évi november hó 30-ig adják be.

Baja, 1912. november 2.

Vojnich Máté

főszolgabíró.

2-2

2765/912.

Pályázati hirdetmény.

Kölpény községben üresedésben levő

irnok végrehajtói állásra

1912. évi november 26-iki határidővel pályázatot hirdetnek.

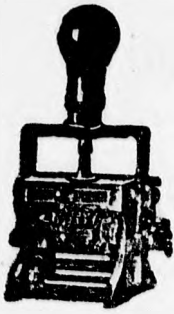
Az állás javadalma havi utólagos részletekben esedékes évi 800 korona fizetés, melynek 1000 koronára történt felemelése jelenleg törvényhatósági jóváhagyás alatt áll. Ujvidék, 1912. év november hó 7-én.

Nikolits Izidor

főszolgabíró.

2-2

HIVATALOS

bélyegzőket pecsényo-
mókat, keletbélyegzőt, szá-
mozógépeket és minden e-
szakba vágó munkát a legju-
tányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-
bélyegzőgyár és intézet

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körut 17. sz.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

Hoffman Mihály Özvegye

== lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de min-
dig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GŐZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig,
szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken
mindig délután fél 2 órától 6-ig.

**Kitűnő masször és elsőrendű
tyukszemvágó a fürdőben.**

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap
vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer
kimosva és állandóan friss víz.

KOHN ARNOLD

sirkóraktára

Budapest, VII., Károly-körut 15.

Telefon (interurban) 18-76.

Ajánlja állandóan nagy rak-
tárát siremlékekben a legeggy-
szerűbbtől a legdiszesebb ki-
vitelig.

Rajzok és költségvetések díjmentesen.

TRAPPISTA

legjobb minőségű és tartós csemege-sajt,
valamint

Ementáli sajt,

szép és jóízű, Gádor községben készült
kilója 2.30 fillér.

Márián Györgynél Gádor (Bácsmegeye)

A 4 kilót meghaladó rendelé-
sek ugyanezen árban postadíj-
mentesen küldetnek.

„Bácsmegeye“

Lapvezér:

borsodi és katymári

Latinovits Pál,

ny. főispán, orsz. képviselő.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „**Bácsmegeye**“ a 850.000 la-
kost számláló Bács-Bodrog me-
gyének **legelterjedtebb** lapja.
Mindenütt található, ahol a me-
gyei közügyekért érdeklődnek.

A „**Bácsmegeye**“ a legalkal-
masabb hirdetési organum, mert
a vevőközönség olvassa s így
a hirdetés eredménnyel jár.

Érdeklődőknek a kiadóhivatal

BUDAPEST, Teréz-körut 2. sz.

ad bővebb felvilágosítást.